

saadant Omraade maa gaa skridtvis frem, og jeg ønsker kun, at Lovforslaget maa blive gennemført i en Skikkelse, svarende til den, hvori det her foreligger. Jeg haaber, at dette Forslag, som i Forvejen er et Kompromisforslag, med Hensyn til hvilket Medhjælperne indenfor Handelsbranchen har resigneret maaske nok saa meget som de Herrer Principaler indenfor denne Branche, ikke yderligere skal beskæres, saa at vi igen i en Aarrække faar en Lærlingelov, der samfundsmæssigt set er utilfredsstillende for Forældrene, som ønsker deres Børn anbragt i Lære, og til syvende og sidst ogsaa utilfredsstillende for de Fag eller Brancher, indenfor hvilke der skal oplæers unge Mennesker.

Carlsen-Skiødt: Hidtil har Forholdet været det, at Gartneri og Havebrug er gaaet sammen med Landbrug og Skovbrug, og at det indbyrdes Forhold dér mellem Husbond og Medhjælper er ordnet ved en særlig Lov. Det har undret mig ikke saa lidt at se, at Gartnere nu skal slaas sammen med Haandværkere, Fabrikanter, Beværttere o. s. v., idet Arbejdet i Gartnerfaget jo ligger ganske anderledes end i disse Fag. Jeg vil henstille, at det maa have sit Forblivende ved det i Øjeblikket tilstedeværende Forhold, at Gartnere og Havebrugere, som jo er Jorddyrkere, rangerer sammen med Landbrugere og Skovbrugere, altsaa med Virksomheder af samme Art.

Det vil paa mange Maader være meget vanskeligt at anvende det foreliggende Lovforslags Bestemmelser overfor Gartneri og Havebrug. Naar der f. Eks. i § 3 staar, at ingen maa antage Lærlinge, uden at han selv er oplært i sit Fag, saa vil enhver, som kender Forholdene ude over Landet, straks være klar paa, at en saadan Bestemmelse aldeles ikke kan finde Anvendelse paa Havebrug. Der er i Øjeblikket mangfoldige Havebrug ud over det ganske Land, der indtager en ret høj Stilling som Havebrug betragtet, men hvis Chefer ikke har faaet fagmæssig Uddannelse, idet de gennem egen Dygtighed og paa forskellig Vis har erhvervet de Kundskaber, der er nødvendige for at drive den vedkommende Virksomhed. Det vilde være ganske meningsløst, om en saadan Mand ikke kunde uddanne unge Mennesker i Gartneri og Havebrug.

Dertil kommer, for kun at nævne en ganske enkelt Ting, at medens man som Haandværker, Fabrikant og handlende arbejder med et dødt Materiale, som meget godt kan ligge baade Uger og Maaneder uden at tage Skade, arbejder man i Gart-

neri og Havebrug ligesom i Landbruget med et levende Materiale, som hver Dag skal have sit Tilsyn og sin Pasning. Endvidere er Forholdet ogsaa dette, at ligesom Landbruget har sin højeste Uddannelse paa Landbohøjskolen, er det samme Tilfældet for Gartneri og Havebrug. Man kan paa Landbohøjskolen tage en Eksamen, som ikke har Spor af Lighed med det Svendestykke, en Haandværker maa præstere efter udstaaet Læretid.

Jeg ved ikke, hvorfor man har taget Gartnere med ind under denne Lov, men det er muligt, at den højtærede Socialminister senere vil oplyse det ... (*Socialministeren* [Borgbjerg]: Det skyldes et stærkt Ønske fra Medhjælpernes Side!)... Almindelig Dansk Gartnerforening, som jeg har den Ære at være Formand for, er ikke blevet spurgt, saa jeg har altsaa ikke kunnet vide noget derom. Det kan jo godt være, at der hos enkelte kan være et Ønske om at komme ind under Loven om Lærlingeforhold i Stedet for at sortere under Loven om Forholdet mellem Husbond og Medhjælper, skønt begge disse Love paa mangfoldige Omraader ligner hinanden og har selvsamme Betingelser, kun er der det at bemærke, at Loven om Forholdet mellem Husbond og Medhjælper netop har den Bevægelighed, som er nødvendig indenfor Landbrug og Gartneri og Havebrug samt Skovbrug — hvilket sidste dog betyder mindre i denne Forbindelse —, saaledes at det er muligt at faa de Ting passet, som skal passes, idet der dér er taget Hensyn til det Modsetningsforhold, der er mellem at arbejde med et levende Materiale og at arbejde med et dødt Materiale.

Jeg ser ikke rettere end, at man, naar Havebrugslever skal drages ind under Lærlingeforholdet, med samme Ret vil kunne drage Landbrugslever ind derunder; der er i saa Fald ikke det mindste til Hinder for, at dette kan lade sig gøre, men Forholdet vil da komme til at ligge anderledes, og Loven maatte sikkert i saa Fald paa mangfoldige Punkter ændres. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Socialminister at overveje dette, idet jeg nærer den ganske bestemte Opfattelse, at det ikke er gør ligt at faa Havebruget, som det drives her i Danmark, ind under det foreliggende Lovforslag. Baade Lærlingene og Faget er om Helhed utvivlsomt bedst tjent med fremdeles at sortere under den førnævnte Lov om Forholdet mellem Husbond og Medhjælper.

Jeg ved ikke, fra hvor mange det førnævnte Ønske er kommet, og jeg ved ikke,